

Galeries de Barcelona Inauguracions recents

Juan Escudero exposa paisatges fractals a la galeria Esther Montoriol

Marc Domènech reivindica la importància de la forma en l'art contemporani

JUAN BUFILL
Barcelona

Des de fa anys em crida l'atenció l'obra de Juan Escudero (Bilbao, 1966), que he anat descobrint d'una manera fragmentària a través de successives mostres col·lectives a Barcelona, ciutat on resideix. La major part dels seus dibuixos se situen en els límits de la representació figurativa i l'abstracció. Apareixen com estructures naturals indefinides i evocuen paisatges que podrien ser orgànics o desèrtics, visions molt properes o microscòpiques de la pell humana o visions panoràmiques d'orografies àrides, com les del planeta Mart. A l'obra d'Escudero les formes apareixen com formacions, com empremtes de transformacions, com resultats d'un procés material i temporal. Però el que hi ha representat té un sentit obert, de manera que remet a diferents aspectes de la realitat, sense que hi hagi cap contradicció entre les diferents possibilitats d'interpretació.

La representació en blanc i negre facilita aquesta obertura del sentit, ja que un mateix dibuix pot evocar una panoràmica àrida vista des del cel, una duna trepitjada o trencada, una representació orogràfica, un fragment de pell, un patró repetitiu geològic o una extensió d'ones o de vibracions. I alhora expressa un procés de meditació i la mateixa pulsio automàtica del



Peces destacades.

A l'esquerra, un dibuix de Juan Escudero pertanyent a la sèrie *Línia de temps* (2016-2017). És una tinta pigmentada sobre paper que fa 180 cm per 102 cm. Al costat d'aquestes línies, *Redfast* (1961), de Lluís Lleó, oli i llapis sobre tela

GALERIA ESTHER MONTORIOL / GALERIA MARC DOMÈNECH

dibuixant, que quan repeteix un gest amb variacions irregulars i agitades introdueix la possibilitat de la sorpresa, tal com s'esdevenen els processos transformadors de la naturalesa.

L'exposició individual que presenta la galeria Esther Montoriol

amb el títol *Línia de temps* és la millor i la més extensa que hagi fet Juan Escudero fins ara i ofereix una bona ocasió per conèixer l'abast del seu treball. És una d'aquelles mostres infreqüents que semblen assolir una certa plenitud. Les obres seleccionades són totes dels anys 2016 i 2017 i es distribueixen als dos pisos de la galeria. Majoritàriament són dibuixos en tinta pigmentada sobre paper i predominen els formats mitjans i fins i tot grans, de fins a dos metres.

La mostra inclou, a més, una suggestiva instal·lació efímera ideada per a l'espai expositiu i dos conjunts d'aiguaforts. Encara que de vegades s'inclou algun matis

vermellós, sípia o blau, gairebé totes les obres són en blanc sobre negre o bé en negre sobre blanc.

Escudero s'autolimita i redueix els seus elements expressius al mínim. Però no ho fa com un d'aquells professionals del minimalisme previsible, que fabriquen caixes fredes com si fossin mobles industrials. El que fa Escudero és la conversió d'un procés autolimitat en un paisatge que sembla il·limitat, infinitiu. El dibuixant redueix la seva intervenció a la repetició d'una sèrie de gestos fins a cert punt predeterminats, però sempre deixant un ampli marge perquè puguin sorgir diferents variacions naturals, aleatòries o voluntàries. Qualsevol lleu distorsió o

desviació pot i sol tenir una ressonància en la següent línia contigua. Totes les obres d'aquesta selecció coincideixen amb el títol *Línia de temps*, però en realitat són moltíssimes les línies que configuren cada quadre. En la imatge final de cada obra és determinant la major o menor proximitat entre les línies irregulars, que s'associen d'una manera fractal. Els models són estructures d'aspecte natural i repetitiu amb variacions, com si es tractés d'un desenvolupament musical postminimalista. La possibilitat d'una exactitud geomètrica és sempre desmentida pel gest i per la matèria expressiva.

Tots els dibuixos tenen un caràcter meditatiu. I les composicions podrien funcionar igualment si el quadre canviés d'eix, si es pengés al revés o si les línies verticals es convertissin en horitzontals. L'artista juga amb aquesta possibilitat, conscient que la part essencial de la seva proposta no és figurativa en un sentit reductor, sinó en un sentit obert. Per exemple, un determinat paisatge orogràfic, vist al revés funcionaria igualment, només que els aparents turons es convertiren en imatges de valls.

En moltes de les seves obres recents Juan Escudero deixa un gran espai buit al voltant de la zona dibuixada i d'aquesta manera atorga als seus paisatges de línies, que tendeixen a l'extensió il·limitada, un caràcter de fragment precari i de representació il·lusòria. Aquesta manera de fer enriqueix el significat de la seva proposta i augmenta la seva profunditat. *Galeria Esther Montoriol. Diputació, 339. Fins al 30 de juny.*

Formalismes. Pintures com ara *Redfast* (2011-2012), de Lluís Lleó, o quadres en relleu com ara *Tirita XI* (1975), de Manuel Rivera, dialoquen en la mostra col·lectiva *Formalismes II* amb escultures de Julio González i de Moisès Villèlia, amb dibuixos de Joan Miró i amb pintures d'Esteban Vicente, Vieira da Silva, Antoni Tàpies, Vicenç Viaplana o Jean-Paul Riopelle, entre d'altres. Aquesta exposició ens fa recordar, en temps d'imatges i conceptes estètics, que en l'art les formes són l'element fonamental. *Galeria Marc Domènech. Passatge Mercader, 12. Fins al 15 de juny.* ●

LA INDUSTRIA SE HACE GRANDE

BILBAO 2017
6/8 JUNIO

3 DÍAS,
6 FERIAS

FERROFORMA

SUBCONTRATACIÓN'17

FITMAQ 2017

PUMPS & VALVES

maintenance

ADDIT

www.bilbaoexhibitioncentre.com - bec@bec.eu

CRÍTICA DE JAZZ

Meravella revigoritzada

Pat Metheny

Lloc i data: Guitarr BCN. Sala Barts (27/V/2017)

KARLES TORRA

Amb totes les entrades venudes des de fa temps, Pat Metheny va ser rebut com un heroi en la seva tornada a Barcelona. Sota l'epígraf *An evening with Pat Metheny*, i en un dels concerts estel·lars d'aquesta edició del festival Guitarr BCN, el fenomenal guitarrista de Missouri va comparèixer en companyia d'un trio acústic de piano, el primer amb què treballa des de fa una dècada. Al costat del seu bateria habitual, el mexicà Antonio Sánchez, en aquesta nova formació figuren dos joves

nascuts als vuitanta: el pianista gal·lès Gwilym Simcock, un home molt versàtil que es mou com el peix a l'aigua a la frontera de la música clàssica i el jazz, i la fina, veloç i precisa contrabaixista d'origen malai Linda Oh. Sense composicions de nou encuny, el repertori va adquirir caires antològics, traçant nous camins per a alguns dels temes més famosos en els seus 40 anys de trajectòria discogràfica. Un grapat de meravelles revigoritzades a partir de la inventiva i la frescor d'aquesta nova i excitant formació.

Metheny va obrir el concert en solitari meditant sobre la pau amb la revolucionària Pikasso Guitarr de 42 cordes. Després d'aquest prelude, i ja en companyia del trio i amb la clàssica guitarra de jazz, el de Missouri va bussejar en el repertori del

Pat Metheny Group dels vuitanta, per centrar-se després en els temes del seu primer àlbum, *Bright size life*, gravat el 1976 amb Jaco Pastorius i Bob Moses. Sens dubte, entre els millors treballs de la història de la guitarra de jazz, Metheny va fer gala d'una magistral capacitat d'improvisació i poder transformador quan va abordar gemmes com *Unity village*, *Unquity road*, *Bright size life* i *Midwestern nights dream*.

Després d'oferir una deliciosa relectura de *James*, un dels seus temes més cèlebres, dedicat a James Taylor i inclòs a l'àlbum *Offramp* (1982), el guitarrista també va mostrar la cara més experimental amb un trencador *The red one*. Abans d'arrodonir el concert amb sengles duos amb els membres del trio, en un intens crescendo rematat per un explosiu *Question and answer* amb el combatiu bateria Antonio Sánchez. Així va posar fi, abans dels obligatoris bisos, a una nit de meravelles revigoritzades sensacional. ●